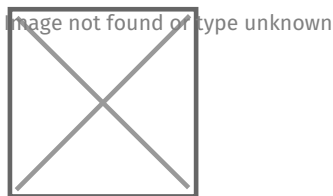

І. Т. Черняков

Пектораль

ПЕКТОРАЛЬ (від лат. *pectoralis* — нагрудний) — нагрудна прикраса овальної форми, виготовлена із дорогоцінних металів. Як прикрасу та символ влади її використовували фараони Стародавнього Єгипту, царі Ассирії, римські військові начальники. Нагрудну прикрасу у вигляді П. носили первосвященники юдейської релігії, кардинали, єпископи та аббати католицької Церкви. Інколи П. називають і набір орденів у військових. Їх знаходили також у скіфських пам'ятках Північного Причорномор'я в кургані Велика Близниця на Таманському п-ові та кургані Товста Могила на Дніпропетровщині, що свідчить про їхнє застосування скіфськими царями. Знайдена 1971 у скіфському кургані Товста Могила [Б. Мозолевським](#) золота П. 4 ст. до н. е. виявилася шедевром стародавнього ювелірного мистецтва з незвичайними високохудожніми горельєфними образами з життя та міфології скіфів. Її зображення, як і термін «П.», стали символом елітної спадщини України світового значення, їх широко застосовують у рекламі ресторанів, фірм, на спеціально випущених монетах Національного банку України, багатьох фінансових документах, картках, театральних і пісенних фестивалях. Так, головним призом міжнародного фестивалю «Євробачення — 2005» (Київ) була золота нагорода «Пектораль — золото скіфів». Зберігається у скарбниці Національного музею історії України (Київ), належить до Історичного фонду дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння України.

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Мозолевський Б. М. Товста Могила. К., 1979;
2. Його ж. Синтез скіфо-античної думки: До інтерпретації пекторалі із Товстої Могили // Всесвіт. 1978. № 2;

3. Черняков И. Т., Подвысоцкая Е. П. Взаимосвязь изображений и технологии пекторали из Толстой Могины // Ювелирное искусство и материальная культура: Тез. докладов участников 11-го коллоквиума. Санкт-Петербург, 2002.

Бібліографічний опис:

Пектораль / І. Т. Черняков // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-890029>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).